

NVE

Reguleringsmyndigheten
for energi – RME

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 28.04.2023

Vår ref.: 202302107-6 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Høring - Endringer i elmarkedsdesign - Forslag fra Europakommisjonen

Vi viser til høringsbrev fra Olje- og energidepartementet av 17. mars 2023 hvor OED ber om synspunkter på forslagene fra Europakommisjonen til endringer i regelverk knyttet til elmarkedsdesign, som et grunnlag for å utvikle en posisjon i den videre EØS-prosessen.

RME viser til brev fra RME til OED av 10. februar 2023 vedrørende samme tema. Mange av forslagene til endringer i de aktuelle regelverkene var også omtalt i den foregående høringen som vi tidligere har vurdert og gitt innspill på. Våre vurderinger av disse forslagene står seg fortsatt og vi viser til disse.

Generelt forsøker endringene i rettsaktene både å gi økonomisk forutsigbarhet hos kraftprodusenter og forbrukere, samtidig som det skal legge til rette for prisfleksibilitet og etterspørselsrespons. På mange måter er dette et dilemma mellom to ulike mål som til en viss grad er vanskelig å forene. Man bør være varsomme med å innføre for mange målrettede tiltak som hver for seg kan begrunnes rasjonelt, men som i sum kan svekke markedenes evne til å oppnå balanse mellom produksjon og forbruk.

RME deltar i arbeidet med innspill til Kommisjonen gjennom Nordreg, CEER og ACER. RME har i denne oversendelsen valgt å fokusere på noen få endringer. I den grad OED ønsker mer detaljerte innspill på de enkelte artikler er RME tilgjengelige for videre dialog.

Endringer i fremtidsmarkedsdesign

Kommisjonen foreslår i artikkel 9 utforming av regionale referansepriser for kraftfutures og budområde-til-hub-sikringsprodukter. Målet er å øke likviditeten og mulighetene for prissikring for markedsaktører på tvers av budområder.

RME er positive til forslag som kan styrke likviditeten og aktørenes prissikringsmuligheter gjennom de finansielle markedene og mener det bør legges til rette for at disse fortsetter å være det primære markedet for sikring av pris og volumrisiko i fremtiden. Et

E-post: rme@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no/reguleringsmyndigheten

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

velfungerende finansielt marked er viktig for muligheten for produsenter, sluttbrukere og kraftleverandører for prissikring, men er også viktig som referansepris for andre kontrakter, som investeringsignal og som signal for effektiv vandisponering.

Selv om konseptet som foreslås i stor grad er inspirert av det nordiske systemet, hvor systempriskontrakter kombineres med EPADer (zone to hub), er det vesentlige forskjeller i produktegenskaper og utgangspunkt i Norden sammenlignet med resten av Europa. Blant annet utstedes de nåværende sikringsproduktene i Norden direkte av markedsaktører og ikke av TSOene. Det er noe uklart hvorvidt dagens løsning i Norden kan opprettholdes eller om TSOen vil måtte ta en større rolle i å være motpart i kontrakter inngått i det finansielle markedet.

Så langt som mulig bør man legge til rette for at markedsaktører kan sikre egne langsiktige forpliktelser uten statsstøtte, subsidier og andre typer statsintervensjoner. RME mener man bør være varsomme med å legge opp til en for omfattende rolle for TSOer i å utstede transmisjonrettigheter eller EPADer, og at man bør bevare muligheten medlemsland har til å unnta krav om at TSO utsteder transmisjonerrettigheter eller EPADer dersom dette ikke rasjonelt.

Bilaterale avtaler tilrettelagt av medlemslandene

Kommisjonen foreslår i artikkel 19 a å forplikte medlemslandene til å støtte bruken av bilaterale avtaler (PPA) fra fornybare energikilder. Medlemsstatene må sikre at det er instrumenter som garantiordninger for å bidra til å oppveie økonomisk risiko og innskuddskrav knyttet til PPAer.

Økt bruk av PPAer vil kunne redusere likviditet i de kortsiktige markedene og i fremtidsmarkedene. Vesentlig lavere likviditet i døgnmarkedet kan gi en mindre robust prisdannelse, økt volatilitet og svakere signal om verdien av kraft til enhver tid. God likviditet i det finansielle kraftmarkedet er viktig for å gi kraftmarkedet prissignaler. Utstrakt bruk av fastprisavtaler mellom produsent og kraftleverandører kan gi redusert likviditet, og dermed svekke funksjonen til det finansielle kraftmarkedet.

Artikkel 19 a inneholder en bestemmelse om at garantiordninger for myndighetsstøttede PPAer skal inneholde vilkår som unngår lavere likviditet i elektrisitetsmarkedene. RME er noe usikker på hvordan dette skal gjennomføres i praksis.

RME mener det er behov for å se på disse bestemmelsene og vurdere effektene av dem på de organiserte markedene. Særlig må det vurderes om det er behov for å gi støtte til bilaterale markedsløsninger eller om eventuelle bestemmelser heller bør innrettes for å gjøre prissikring mer tilgjengelig for aktørene.

Kompensasjon til havvind gjennom bruk av flaskehalsinntekter

Kommisjonen foreslår at flaskehalsinntekter skal bli benyttet til å kompensere produsenter tilknyttet et budområde til havs, dersom det ikke stilles nok overføringskapasitet tilgjengelig til at produsentene kan selge kraftproduksjonen i markedet. For å dekke kostnadene knyttet til denne kompensasjonen, innebærer forslaget at TSO skal bruke av flaskehalsinntektene.

Selv om et slikt tiltak kan gjøre det mer lønnsomt for investorer å investere i havvind har det flere uheldige sider ved å omfordele flaskehalsinntekter fra TSOer til produsenter på en slik måte. Eventuelle reduserte flaskehalsinntekter hos TSO som følge av forslaget vil medføre økt nettleie for nettkundene. Tiltaket kan videre gi uheldige incentiver for havvindprodusenter om å by lavere enn marginalkostnad

Vi viser til RMEs rapport nr 1/2023 om regulering av nett til havs, kapittel 5 og 8 om flaskehalsinntekter og støtteordninger, for en nærmere vurdering av disse forholdene. En av våre hovedvurderinger i denne rapporten er at økonomisk støtte til kraftproduksjon til havs bør gis gjennom transparente og direkte støtteordninger, og ikke indirekte gjennom overføring av inntekter mellom havnettet og kraftproduksjon til havs. Reguleringen av nett til havs bør ha som oppgave å legge til rette for en effektiv og sikker drift av kraftsystemet og bør ikke tillegges andre formål.

Energidelning

Kommisjonen foreslår nye bestemmelser knyttet til energidelning som gir en rett for husholdningskunder og små og mellomstore bedrifter å delta i energidelning med andre aktører med produksjon, gjennom netting av måleverdier.

RME ser noen potensielle tekniske hindringer og uheldige effekter med de foreslåtte bestemmelsene for slik energidelning. Slik RME oppfatter det vil det være kostnader knyttet til utvikling av et system der kraftleverandørene forholder seg til et netto-beregnet forbruk, mens nettselskapene skal forholde seg til faktisk innmating og faktisk uttak.

For RME er det fortsatt uklart hvordan dette skal gjøres i praksis og hvilke konsekvenser det vil ha for balanseoppjøret og avregningen.

Med hilsen

Kjetil Lund
vassdrags- og
energidirektør

Tore Langset
direktør

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

Olje- og energidepartementet

Kopimottakerliste: